Expert-Grup
Centru Analitic Independent

Realitatea Economica
Analiza lunară a economiei şi politicilor
Ediția 46 1 iulie 2014

Evoluția Indicatorului Compozit Anticipator

Autorii acestei ediții:

- Adrian Lupușor
- Alexandru Fala

Realitatea Economică este o publicaţie economică lunară ce identifică cele mai importante evoluţii economice şi politice. Cititorii săi sunt decidenţii de politici, directorii executivi ai companiilor locale, străine şi ai băncilor comerciale, reprezentanţii instituţiilor internaţionale, ambasadelor și partidelor politice, jurnaliştii economici.

Acronimele şi abrevierile utilizate:
f-a-p – faţă de anul precedent; f-t-p – faţă de trimestrul precedent; f-l-p – față de luna precedentă, s-p – sfârșit de perioadă, T4:07 – trimestrul patru 2007; Jan:09 – ianuarie 2009; BNS – Biroul Naţional de Statistică; ANOFM – Agenţia Naţională de Ocupare a Forţei de Muncă; BNM – Banca Naţională a Moldovei; MDL – leul moldovenesc; ISD- investiții străine directe, p.p. - puncte procentuale.

EXPERT-GRUP este un centru analitic independent din Moldova, a cărui misiune este de a oferi mediul propice manifestării gândirii libere şi netriviale, fapt ce va permite instituţiei să fie un lider în furnizarea unor analize economice obiective şi să promoveze în mod eficient idei şi soluţii inovatoare pentru problemele economice cu care se confruntă Moldova în procesul transformării economice, dezvoltării societale şi integrării europene.

Date de contact:

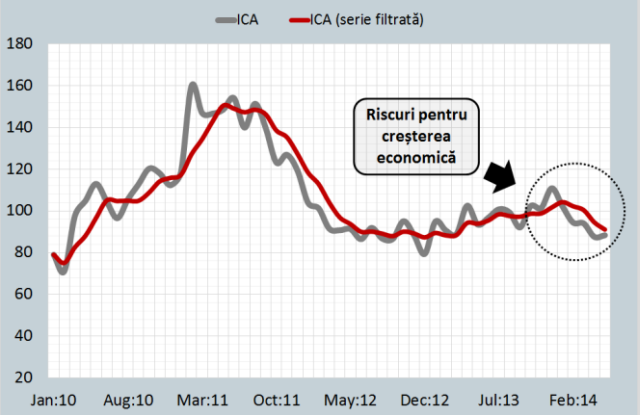
Republica Moldova, mun. Chișinău
str. Pușkin, 45 B, et. 4, MD-2005
Telefon: +373 22 929 994
Email: info@expert-grup.org

Indicele Compozit Anticipator (ICA)

ICA este format prin agregarea a șase indicatori macroeconomici: exporturi, transferuri în favoarea persoanelor fizice, credite noi, ponderea reducerilor pentru pierderi la credite, banii în circulație (M0) și marja bancară. Indicatorii au fost selectați în funcție de relevanță față de tendințele economice. Mai multe detalii privind metodologia de calcul pot fi găsite pe pagina EXPERT-GRUP.

Pe parcursul anului curent situația economică se înrăutățește continuu. Conform așteptărilor noastre menționate în edițiile precedente, economia moldovenească încetinește constant pe fondul vulnerabilităților interne, incertitudinii politice, dar în special, a situației economice nefaste din spațiul CSI. Astfel, Indicele Compozit Anticipator, calculat lunar de EXPERT-GRUP marchează un declin pentru a patra lună consecutiv, acumulând în Mai:14 doar 91,1 puncte (94,6 puncte în Apr:14 și 100,4 puncte în Mar:14). Diminuarea constantă a indicelui denotă persistența anumitor riscuri majore care ar putea compromite creșterea economică pe parcursul anului curent.

Indicele Compozit Anticipator, date brute și media mobilă din ultimele 4 luni[1]

Sursa: calcule EXPERT-GRUP în baza datelor BNS și BNM

Se atestă o înrăutățire lentă a majorității parametrilor macroeconomici. În particular, exporturile au rămas volatile, înregistrând în Ian-Apr:14 un declin de 1,9% f-a-p, fiind condiționat de reducerea livrărilor spre Federația Rusă (-33,8% f-a-p), Ucraina (-9,1% f-a-p) și Turcia (-27,0%). Constrângerile externe s-au transpus și asupra situației interne. Consumul intern a continuat să încetinească pe parcursul anului curent, fapt confirmat de decelerarea creșterii banilor în circulație de la 32,3% în Ian:14 la 27,9% în Mai:14, f-a-p. Totodată, Activitatea de creditare a rămas volatilă: rata de creștere a creditelor noi a căzut de la 56,2% în Ian:14 la -0,1% în Mai:14, f-a-p. Diminuarea atât de bruscă a accesului la creditele bancare a avut loc pe fondul creșterii marjei bancare: diferența dintre rata medie a creditelor și depozitelor a constituit 6,2 p.p. în Mai:14, fiind mult mai înaltă față de Mai:13 (4,5 p.p.). Prin urmare, una din cauzele majore ale restricționării accesului la credite ține de aversiunea mai pronunțată a băncilor față de riscuri, care s-a accentuat pe fondul recentelor fluctuații economice și politice din interiorul țării și din regiune.

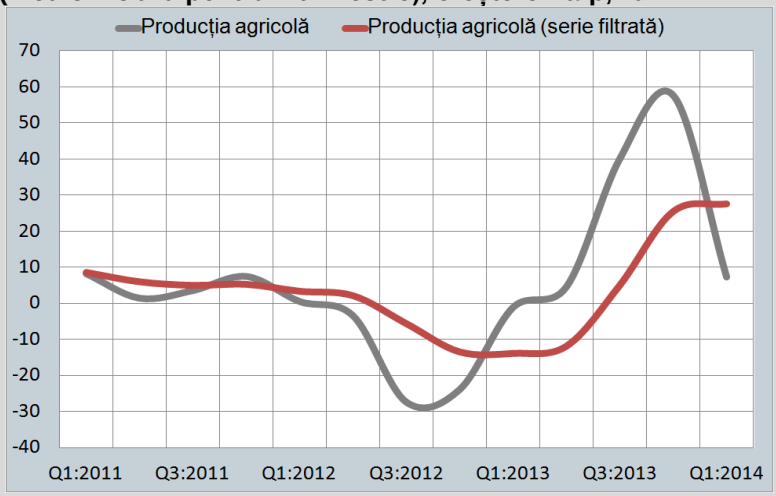
Drept rezultat al constrângerilor economice interne și externe, Produsul Intern Brut a avansat în primul trimestru cu doar 3,6% f-a-p, în termeni reali, decelerând brusc de la 11,2% f-a-p în T4:13. Este necesar de remarcat și faptul că încetinirea creșterii economice a început pe fondul unei baze de comparație relativ joasă: în T1:13 PIB-ul a crescut cu doar 3,5% f-a-p, avansul principal fiind observat anume începând cu a doua jumătate a anului precedent. Prin urmare, pe lângă constrângerile economice interne și externe, un alt factor care va contribui la încetinirea creșterii economice din perioada imediat următoare va fi creșterea rapidă a bazei de comparație. Astfel, în contextul în care PIB-ul a avansat cu 6,1% în T2:13, cu 12,9% în T3:13 și cu 11,2% în T4:13, menținerea unui asemenea ritm de creștere respectabil va fi destul de dificil și chiar imposibil. Suplimentar, creșterea economică din următoarele luni urmează a fi compromisă de incertitudinea politică asociată cu proximitatea alegerilor parlamentare și riscurile economice din CSI.

[1]Pentru luna ianuarie, volumul remiterilor și a exporturilor a fost estimat de autori.

© Expert-Grup

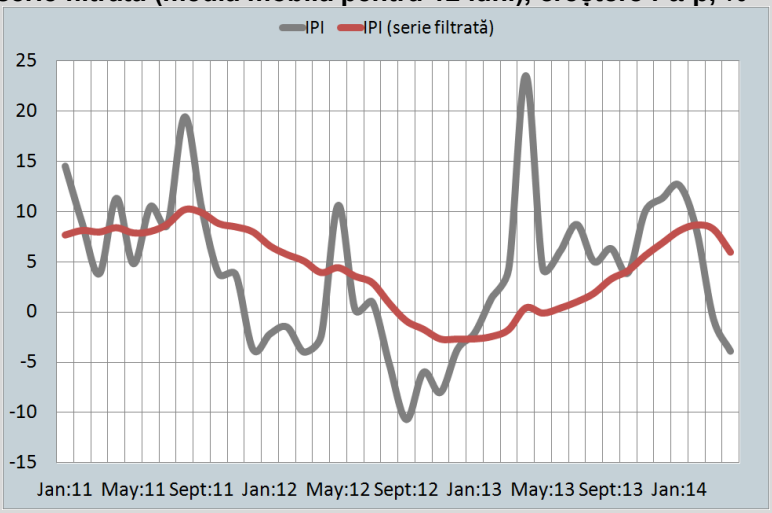
Principalele tendințe economice

Figura 1. Producția agricolă, serie brută și serie filtrată (medie mobilă pentru 4 trimestre), creștere f-a-p, %

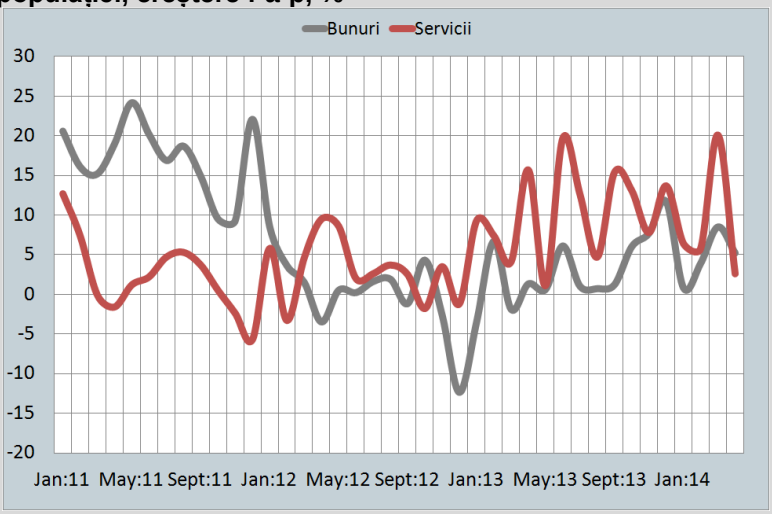
Sursa: BNS, estimările EG

Figura 2. Indicele Producției Industriale (IPI), serie brută și serie filtrată (media mobilă pentru 12 luni), creștere f-a-p, %

Sursa: BNS, estimările EG

Figura 3. Comerțul cu bunuri (amănuntul) și servicii prestate populației, creștere f-a-p, %

Sursa: BNS

AGRICULTURA

În pofida decelerării semnificative sectorul își menține ascensiunea, înregistrând o creștere de 7,4% f-a-p în Q1:14. Totuși, luând în considerație ponderea nesemnificativă a evoluției din Q1:14 pentru rezultatul anual, perspectivele de creștere a sectorului rămân incerte. În Q1:14 contribuția sectorului vegetal la creștere a fost de doar **0,1%**, producția animală a susținut avansarea cu **6,9%**, iar serviciile au asigurat **0,4%**.

INDUSTRIA

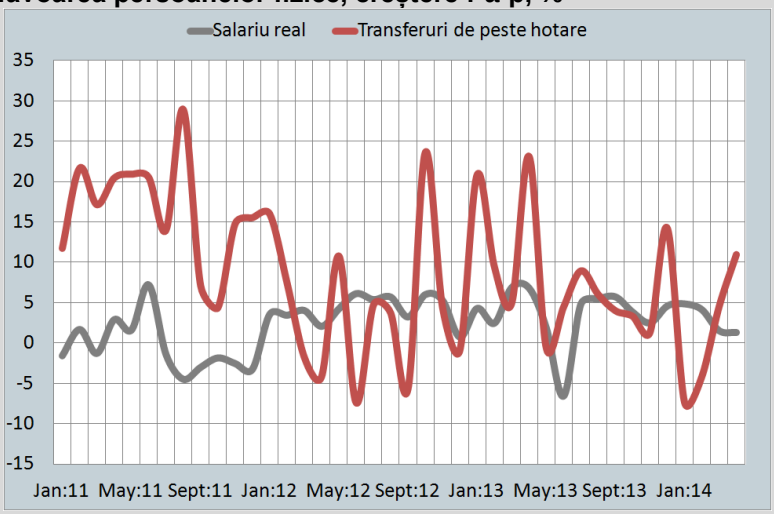
Industria s-a majorat cu 3,5% f-a-p în ian-apr'14, totuși, evoluțiile din mar:14, atestă o scădere cu 0,7% f-a-p, și apr:14, o scădere cu 3,9% f-a-p. În ian-apr'14 cel mai mult la creștere au contribuit: fabricarea uleiurilor (**+1,3%**), fabricarea articolelor de încălțăminte (**+1%**) și fabricarea produselor textile (**+0,9%**). În timp ce, sectorul energetic a contribuit negativ cu **-1,8%**, iar producerea băuturilor a diminuat creșterea cu **-1,3%**.

COMERȚ INTERN CU BUNURI ȘI SERVICII

Comerțul cu amănuntul și serviciile prestate populației sunt în creștere, însă dinamica este foarte volatilă. După o majorare cu **8,5%** f-a-p în mar:14 comerțul cu amănuntul și-a diminuat ritmul de creștere și a avansat cu **5,2%** f-a-p în apr:14. Serviciile prestate populației au cunoscut un salt în mar:14 și s-au majorat cu **20,1%** f-a-p, însă în mai:14 creșterea a fost modestă, de doar **2,6%** f-a-p.

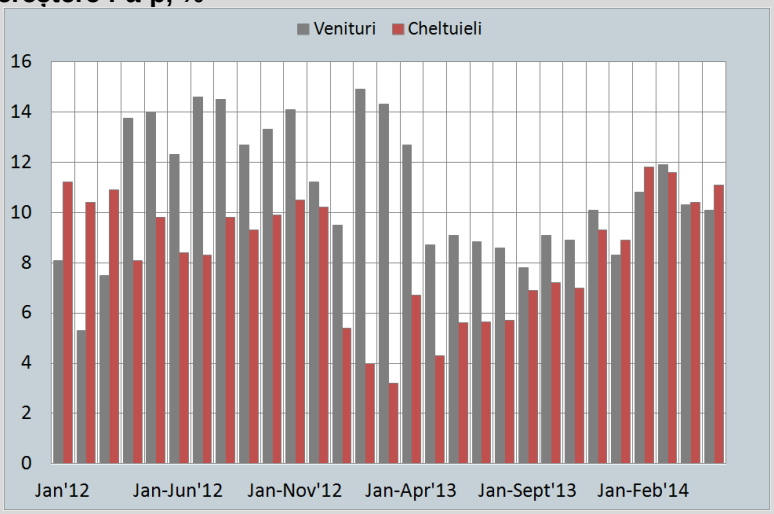
© Expert-Grup

Figura 4. Salariul real și transferurile de peste hotare în favoarea persoanelor fizice, creștere f-a-p, %

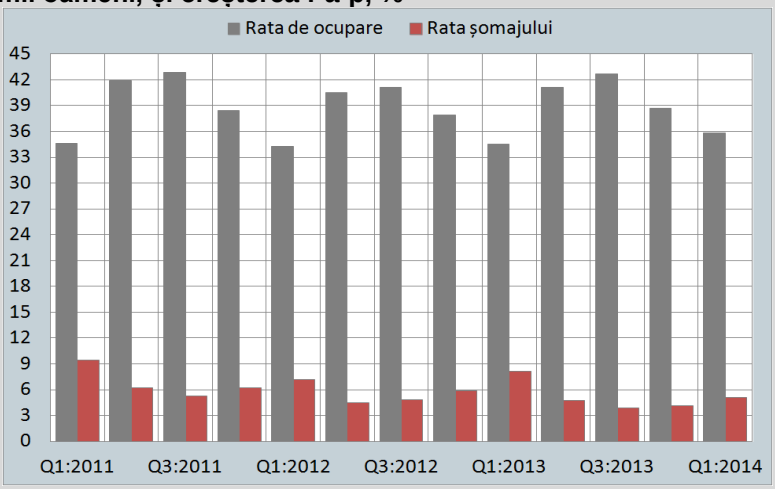
Sursa: BNS, BNM

Figura 5. Veniturile și cheltuielile Bugetului Public Național, creștere f-a-p, %

Sursa: Ministerul Finanțelor

Figura 6. Numărul persoanelor plecate la lucru peste hotare, mii oameni, și creșterea f-a-p, %

Sursa: BNS

VENITURILE ȘI CHELTUIELILE POPULAȚIEI

Veniturile populației sunt afectate de creșterea prețurilor. Salariul real și-a redus considerabil ritmurile de creștere. Pe de altă parte, transferurile de peste hotare și-au revenit și au reluat creșterea. Salariul real și-a micșorat ritmurile de creștere f-a-p de la **4,9%** în ian:14 la **1,3%** în apr:14. După scăderea din ianuarie și februarie transferurile de peste hotare s-au majorat cu **4,5%** în mar:14 și cu **10,9%** în apr.14, f-a-p.

FINANȚE PUBLICE

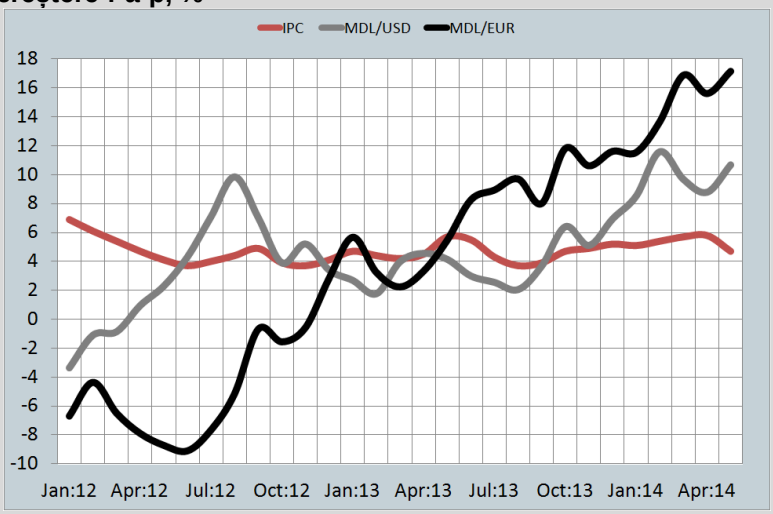
Majorarea cheltuielilor bugetare a devansat sporirea veniturilor. În rezultat deficitul bugetar a crescut rapid. În ian-mar'14 și ian-apr'14 creșterea veniturile bugetare a fost, aproape similară, cu cea a cheltuielilor publice. Totuși, în mai:14 cheltuielile s-a majorat cu **11,8%**, iar încasările cu **10,8%**. În consecință, în mai:14 deficitul bugetar a sporit cu **47,7%** f-a-p. În particular, se observă încetinirea veniturilor, fapt ce creează anumite riscuri pentru finanțele publice.

PIAȚA MUNCII

Piața muncii s-a înviorat în Q1:14 și indicatorii ocupaționali au cunoscut progrese comparativ cu perioada similară a anului precedent. Rata de ocupare în Q1:14 a constituit **35,8%** și a fost în creștere față de Q1:13 cu **1,3 puncte procentuale**. Rata șomajului, la fel s-a diminuat. Astfel, în Q1:14 rata șomajului a fost de **5,1%** și s-a redus cu **3 puncte procentuale** față de Q1:14.

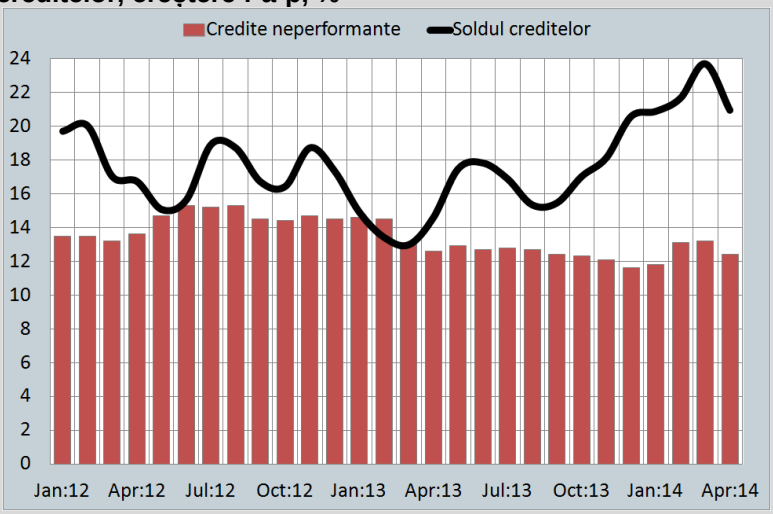
© Expert-Grup

Figura 7. IPC, cursul de schimb MDL/USD și MDL/EUR, creștere f-a-p, %

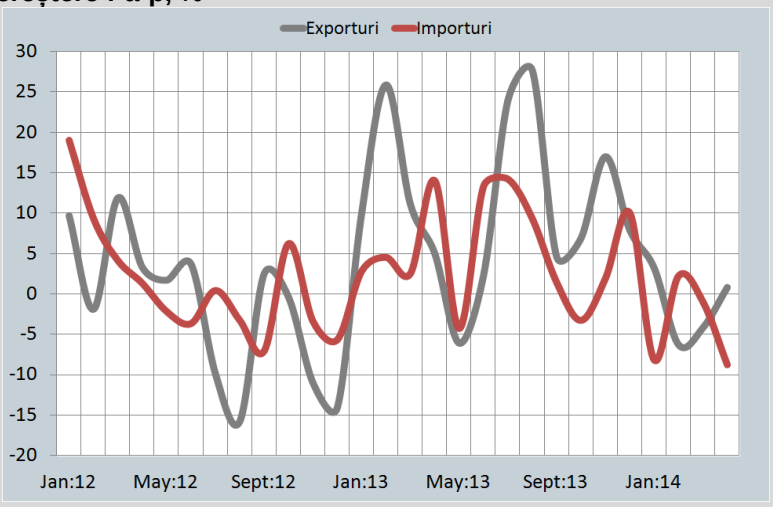
Sursa: BNS și BNM

Figura 8. Creditelor neperformante/total credite, %; Soldul creditelor, creștere f-a-p, %

Sursa: BNM

Figura 9. Comerțul extern de bunuri al Republicii Moldova, creștere f-a-p, %

Sursa: BNS

PREȚURI ȘI POLITICĂ MONETARĂ

Rata inflației și-a temperat creșterea. Totuși deprecierea monedei naționale pune presiuni asupra prețurilor. Rata inflației a constituit 4,7% în mai:14 și a fost mai mică decât nivelul înregistrat în apr:14, când IPC a crescut cu **5,8%** f-a-p. În mai:14 deprecierea MDL față de USD a fost de **10,7%** f-a-p. De altfel, tot în mai:14 s-a atestat cea mai mare depreciere a MDL față de EUR din ultimii 4 ani, ieftinirea constituind 17,1%, f-a-p.

SISTEM BANCAR

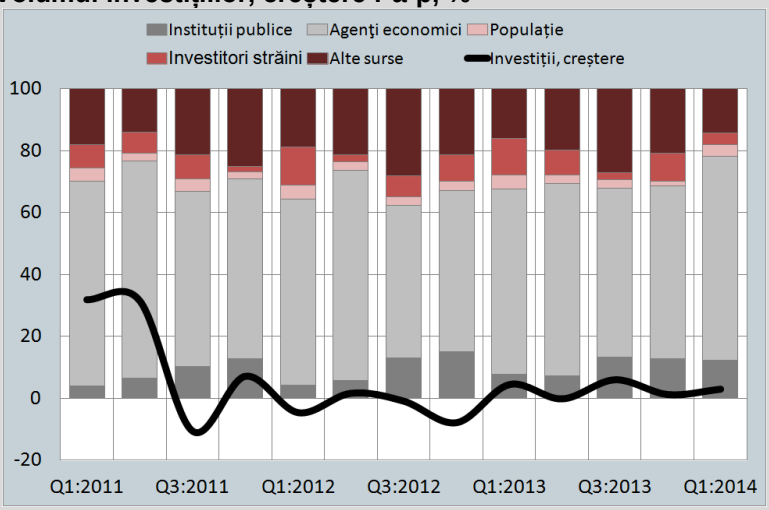
Cu toate că activitatea băncilor se intensifică, expansiunea creditară își temperează ritmul de creștere. Pe de altă parte, se atestă o îmbunătățire a calității portofoliului de credite. În apr:14 soldul de credite s-a majorat cu **20,9%** f-a-p, un rezultat inferior avansării cu **23,7%** f-a-p din mar:14. Ponderea creditelor neperformante a fost de **12,4%** în apr:14, ceea ce reprezintă o diminuare de **0,8 p. p.** față nivelul înregistrat în mar:14.

COMERȚ EXTERIOR

Exporturile au cunoscut o ușoară înviorare, iar reducerea importurilor s-a accentuat. În apr:14 exportul a crescut cu **0,8%** f-a-p, evoluție ce urmat după reducerea cu **4,2%** f-a-p din mar:14. Exportul spre UE în apr:14 a crescut cu **7,4%** f-a-p, iar livrările spre alte state s-a majorat cu **7,5%** f-a-p. Pe de altă parte exportul spre CSI s-a diminuat cu **10,7%** f-a-p în apr:14. Importul a scăzut cu **8,8%** f-a-p în apr:14, după ce în mar:14 reducerea a fost de numai **1%** f-a-p.

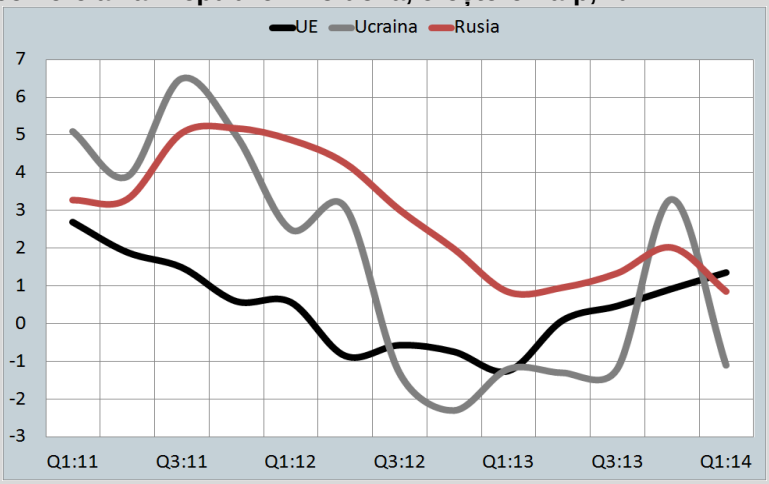
© Expert-Grup

Figura 9. Structura investițiilor după surse de finanțare, %; Volumul investițiilor, creștere f-a-p, %

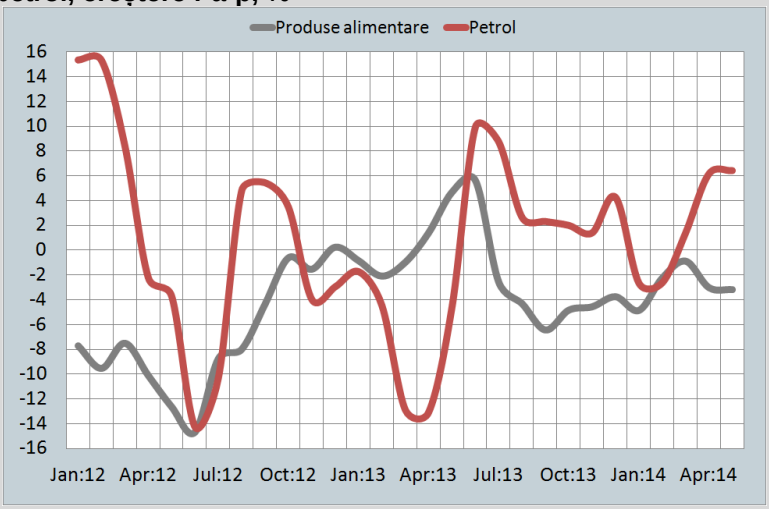
Sursa: BNS

Figura 10. Creșterea economică a principalilor parteneri comerciali ai Republicii Moldova, creștere f-a-p, %

Sursa: Eurostat, Serviciul de Stat al Statisticii din Ucraina, Serviciul Federal al Statisticii de Stat din Rusiei,

Figura 9. Prețul mondial la alimente și prețul mediu pentru petrol, creștere f-a-p, %

Sursa: FMI și FAOUN

ACTIVITATEA INVESTIȚIONALĂ

Ușoara majorare a formării de capital, a fost însoțită de creșterea ponderii investițiilor finanțate de firmele autohtone și scăderea cotei investițiile finanțate de companiile străine. În Q1:14 investițiile s-au majorat cu **3%** f-a-p. În Q1:14 ponderea investițiilor finanțate de agenții economici autohtoni au constituit **65,9%**, în creștere cu 6 p.p. f-a-p, iar cota investițiilor finanțate de firmele străine a fost de **4%**, în scădere cu **7,8 p. p.** f-a-p.

PRINCIPALII PARTENERI COMERCIALI

Economia UE cunoaște o revenire stabilă. Rusia și Ucraina, în pofida, unor rezultate bune înregistrate în Q4:13 continuă să întâmpine dificultăți. În Q1:14 economia UE a avansat cu **1,4%** f-a-p. Ucraina a început rău anul: PIB-ul țării s-a redus cu **1,1%** f-a-p, chiar dacă în Q4:13 s-a înregistrat o creștere de **3,3%** f-a-p. Rusia a avansat cu **0,9%** f-a-p în Q1:14, o creștere mică comparativ cu majorarea cu **2%** f-a-p atestată în Q4:13.

PIEȚELE GLOBALE

Pieţele globale cunosc evoluții diferite. Piața petrolieră este într-o fază de expansiune, în timp ce, piață produselor alimentare este în scădere. În mai:14 prețul barilului de petrol a crescut cu **6,4%** f-a-p – o majorare similară cu cea produsă în apr:14, când combustibilul s-a scumpit cu **6,2%** f-a-p. Prețul produselor alimentare s-a redus cu **3,2%** f-a-p în mai:14, după ce în apr:14, la fel, s-a atestat o ieftinire de **3%** f-a-p.

© Expert-Grup

Evoluții-cheie de politici în aprilie 2014

Evoluția politicii	Comentariu EXPERT-GRUP
11 iunie. Cabinetul de Miniștri a aprobat un proiect de lege care prevede principiile de funcționare a sistemului de supraveghere a pieții**.** Proiectul stabilește regulile de efectuare a controlului, în baza principiilor evaluării riscurilor, proporționalității sancțiunii cu pericolul cauzat, evitării dublării funcțiilor organelor de control.	Prezentul act are un rol important în crearea unui mecanism ce ar garanta calitatea produselor și ar asigura protecţia sănătății populației. Totuși, din cauza infrastructura calității slab dezvoltate, precum și a reticenței politicienilor față de reforme, ajustarea sectorului s-ar putea produce foarte lent, iar implementarea prezentei legi ar putea fi dificilă.
25 iunie. Pe ordinea de zi a adunării generale extraordinare a acționarilor fabricii de sticlă „Glass Container Prim" au fost inclusă chestiunea privind sistarea activității întreprinderii, precum și contractarea unei companii juridice internaţionale pentru a întocmi o cerere în judecată împotriva Guvernului Moldovei la Centrul Internaţional pentru Reglementarea Litigiilor Investiţionale, pe cazul „Glass Container Prim" *versus* Serviciul Vamal.	În 2008 Glass Container Prim a importat în 140 curse componente pentru construcţia unui cuptor, care ulterior au fost incluse în capitalul statutar al companiei. Această operațiune s-a realizat după ce a fost promisă autorizarea din partea Serviciului Vamal. În perioada 2008-2012 nu au fost înaintate anumite obiecții din partea Serviciului Vamal către companie, vizavi de această tranzacție. Mai mult, în urma controlului realizat în 2010, Inspectoratul Fiscal nu a depistat nereguli privind plata TVA. Însă în 2012, Serviciul Vamal Chişinău a efectuat un audit post-vămuire. În rezultatul controlului Glass Container Prim s-a pomenit cu datorii și penalități către stat în sumă de peste 33 mln MDL. Din păcate, acest caz este încă un exemplu, pe lângă multe altele, care denotă atitudinea neprietenoasă a statului față de mediul de afaceri. Această situație, încă odată, scoate în evidență aspectele negative caracteristice relației stat-agent economic în Republica Moldova: - incoerența abordărilor instituțiilor publice în relația cu mediul de afaceri (poziția Serviciului Vamal din 2008 vizavi de tranzacție e total diferită de viziunea curentă a instituției); - pasivitatea decidenților în identificarea unei soluții corecte (în pofida adresării la diferite instituții publice, suportul acestora s-a materializat doar în scrisori de susținere). Aceste cauze demotivează investitorii să inițieze proiecte de durată în Republica Moldova și, încă odată, accentuează primordialitatea politicilor de ameliorare a mediului de afaceri.
25 iunie. Guvernul Republicii Moldova a aprobat proiectul de hotărâre ce prevede fondarea Întreprinderii de Stat „Vestmoldtransgaz"**.** Potrivit documentului, noua companie urmează să gestioneze gazoductul Iași-Ungheni și să asigure transportarea gazelor naturale pe teritoriul țării**.** Pentru asigurarea funcţionalităţii acestei structuri, din bugetul de stat vor fi alocate 8 mln MDL.	Prezenta decizie are drept scop fortificarea securității energetice a Republicii Moldova. Evident, această acțiune reprezintă doar un mic pas spre obținerea independenței energetice autentice. Securizarea energetică a Republicii presupune investiții majore, restructurarea sectorului, precum și discuții grele cu Gazpromul. Luând în considerație predilecția decidenților politici autohtoni spre cedarea activelor publice către investitori, care pot periclita securitatea economică a țării, există pericolul că în viitor, Republica Moldova să piardă controlul asupra gazoductului Iași-Ungheni. Nu este exclus că se va încerca influențarea factorilor de decizie de la Chișinău, pentru stopa, sau cel puțin, pentru a tărăgăna implementarea pachetelor energetice ale UE. Trecerea gazoductului în proprietatea Moldova-Gaz ar fi un instrument pentru realizarea acestui scop. Ipoteza este plauzibilă, luând în considerație datoriile pe care le are Republica Moldova față de Moldova Gaz și creșterea acestora din ultima perioadă. Pentru stingerea acestor obligațiuni, poate fi solicitată trecerea gazoductului Iași-Ungheni în proprietatea Moldovei-Gaz. De altfel, o soartă asemănătoarea ar putea avea și porțiunile de țevi, construite din banii populației și care acum sunt contabilizate în bilanțurile autorităților locale, dar sunt gestionate de Moldova-Gaz.

Evoluția politicii	Comentariu EXPERT-GRUP
27 iunie. La Bruxelles a fost semnat Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană de către premierul Republicii Moldova Iurie Leancă, preşedintele Consiliului European, Herman van Rompuy, şeful Comisiei Europene, Jose Manuel Barroso şi cei 28 de lideri ai statelor UE**.** Alături de Republica Moldova Acorduri de Asociere cu UE au fost semnate de Georgia și Ucraina.	Semnarea Acordului de Asociere (AA) reprezintă un moment istoric pentru Republica Moldova. Acest Acord ne apropie de Uniunea Europeană și oferă cadrul care ar putea impulsiona dezvoltarea Republici Moldova. În baza acestui document Republica Moldova se angajează să realizeze un amplu program de reforme, ce ar democratiza și moderniza economia țării. Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC), care va fi creată în urma implementării AA, va consolida relațiile economice dintre ambele entități, datorită liberalizării mutuale a comerțului. Pentru a facilita libera circulație a factorilor de producție și a mărfurilor Republica Moldova se va angaja în reformarea mai multor sectoare: concurența, achizițiile publice, infrastructura calității, standardele fito-sanitare. Pe de altă parte, Acordul comportă provocări serioase pentru economia națională. ZLSAC va stimula presiunile concurențiale asupra producătorilor autohtoni, iar pentru ajustarea la standardele de calitate ale UE, atât agenții economici, cât și statul va trebui să de pună un efort suplimentar. Este evident că tergiversarea reformelor ar putea transforma provocările Acordului în constrângeri. Pentru a putea beneficia, cat mai rapid, de beneficiile Acordului este nevoie de un efort conjugat din partea întregii societăți.
28 iunie**.** Guvernul a avizat pozitiv proiectul de lege privind preluarea de către stat a datoriei de 25 mln. MDL pe care o are complexul monastic „Curchi” față de compania de construcții „Glorinal” și stingerea datoriei SRL Glorinal față de bugetul de stat în sumă de 14 mln de lei. Documentul prevede că diferența dintre datoria preluată de stat și datoria „Glorinal” față de bugetul va f achitată din contul mijloacelor bugetului Ministerului Culturii.	În fond, această decizie nu comportă ample efecte pozitive. Eliberarea de plata impozitelor doar a unei singure companii reprezintă un autentic caz de favorizare și distorsionează sectorul. Această acțiune din partea statului are un efect contraproductiv și inhibă concurența. În acest context, ar fi oportun ca deciziile ce au drept scop ajutorarea unor companii să fie analizate din prisma impactului asupra concurenței și să fie avizate de Consiliul Concurenței. Pe de altă parte, favorizarea financiară a companiei, pune presiuni adiționale asupra bugetului.

Anexe statistice

Tabelul 1. Principalii indicatori lunari

Indicatorul	*Mai:13*	*Iun:13*	*Iul:13*	*Aug:13*	*Sept:13*	*Oct:13*	*Noi:13*	*Dec:13*	*Ian:14*	*Feb:14*	*Mar:14*	*Apr:14*	*Mai:14*
Producția industrială, creștere f-a-p, %	4,3	6,0	8,7	5,0	6,3	3,9	10,0	11,3	12,6	8,2	-0,8	-3,9	n.a.
Comerțul cu amănuntul, creștere f-a-p, %	0,6	6,1	1,0	0,7	1.2	6	7,7	11,7	0,8	3,9	8,5	5,2	n.a.
Servicii prestate populației, creștere f-a-p, %	1,1	19,7	12,6	4,7	15.4	13,1	7,8	13,7	6,4	5,8	20,1	2,6	n.a.
Exportul de bunuri, creștere f-a-p, %	-6,1	2,3	24,0	27,7	4,6	6,9	17	7,9	3,2	-6,3	-4,2	0,8	n.a.
Importul de bunuri, creștere f-a-p, %	-4,3	13,3	14,2	9,3	1,4	-3,3	1,9	10	-8,2	2,2	-1	-8,8	n.a.
Active oficiale de rezervă, milioane USD	2475,3	2466,6	2507,6	2629,9	2722,2	2810,1	2813,1	2820,6	2812,6	2729,7	2727,0	2775,7	2762,9
Transportul de mărfuri, creștere f-a-p, %	1,5	5,3	25,4	40,1	34,3	19,5	33	70,7	55,2	-5	9,3	3,1	8,5
Salariul real, creștere f-a-p, %	1,9	-6,5	4,8	5,5	5,7	3,8	2,5	4,6	4,9	4,1	1,5	1,3	n.a.
Venituri bugetare, creștere f-a-p, %*	8,7	9,1	8,9	8,6	7,8	9,1	8,9	10,1	8,3	10,8	11,9	10,3	10,1
IPC, creștere f-a-p, %	5,7	5,5	4,3	3,7	3,9	4,7	4,9	5,2	5,1	5,4	5,7	5,8	4,7
IPPI, creștere f-a-p, %	3,1	2,9	3,3	3,3	3,5	4,1	3	3,8	4,6	4,9	5,2	5,7	6,6
Rata nominală de schimb MDL/USD (s-p)	12,52	12,53	12,73	12,82	12,95	12,82	13,12	13,06	13,39	13,67	13,45	13,48	13,83
Bani transferaţi de peste hotare, creștere f-a-p, %	-0,5	4,5	9,1	6,0	4,1	3,3	1,3	14,2	-7,3	-4,2	4,5	10,9	n.a.
Agregatul monetar M2, creștere f-a-p, %	26,7	26,7	26,4	25,7	25,0	34,8	29	29,2	26,3	26.1	27,3	23,8	n.a.
Rata de bază a BNM, %	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Rata dobânzii pentru depozite bancare, %	7,75	6,79	7,16	7,18	6,62	6,54	6,35	5,82	5,91	5,84	5,94	4,94	5,00
Rata dobânzii pentru credite bancare, %	12,21	12,03	12,05	12,09	11,79	11,94	12,1	12,51	12,29	11,96	11,6	11,49	11,20
Ponderea creditelor neperformante în credite totale, %	12,9	12,7	12,8	12,7	12,4	12,3	12,1	11,6	11,8	13,1	13,2	12,4	n.a.

Sursa: BNS, BNM şi calcule şi estimări ale EG

Tabelul 2. Principalii indicatori trimestriali

Indicatorul	*Q4:11*	*Q1:12*	*Q2:12*	*Q3:12*	*Q4:12*	*Q1:13*	*Q2:13*	*Q3:13*	*Q4:13*	*Q1:14*
Rata reală de creştere a PIB-lui, f-a-p*, %	6,4	1,0	0,8	-0,2	-0,7	3,5	6,1	12,9	8,9	3.6
Producţia agricolă, creştere f-a-p, %*	4,6	0,6	-2,1	-21,6	-22,4	-1,0	2,8	30,2	39,1	7,4
Lucrări de construcţie, creştere f-a-p, %*	3	4,9	3,6	0,8	-1,3	9,4	3,8	0,0	1,6	-0,3
Investiţii în capitalul fix, creştere f-a-p, %*	12,5	-4,6	-0,6	-0,7	-4,1	4,5	1,5	3,3	2,3	3
Fluxurile nete de ISD, creştere f-a-p, %	45,4	-54,0	-35,7	-40,8	-38,0	66,3	43,8	21,0	0,8	-81,1
Rata şomajului, %	6,2	7,2	4,5	4,8	5,9	8,1	4,7	3,9	4,1	5,1
Rata de ocupare a forţei de muncă, %	38,4	34,3	40,5	41,1	37,9	34,5	41,1	42,7	38,7	35,8

*Notă: * - cumulativ; (e) - estimat;*
Sursa: BNS, BNM şi calcule şi estimări ale EG;

© Expert-Grup